

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de MI
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cosmologia Dlui Lucian Blaga

II

Nu intenționăm să supunem în aceste rânduri unei critici amănunțite și temeinice cosmologia Dlui Lucian Blaga. Cadrul unui articol de ziar nu e potrivit pentru asemenea scop.

Poate că însă nici nu e necesar acest lucru. Sunt idei și afirmații cari poartă pe fruntea lor, atât de vizibil semnele subrezeniei încât ajung doar câteva indicații, câteva relieveri, ca cei ce urmăresc operația să vadă cu mult mai mult.

Pe noi ne interesează de altfel în primul rând nu inconsistența ideilor de temelie ale acestei cosmologii, ci raportul lor cu învățăturile creștinismului.

În general e de constatat că filosofia Dlui Lucian Blaga, așa cum se desvăluie acum în liniile ei de temelie, e o filosofie a lucrurilor și a forțelor impersonale (eine Philosophie der Sachen), cu toate că promitea în începuturile ei să fie o filosofie a misterului ființei personale și cu toate că a adus importante contribuții pentru luminarea unor stări de conștiință.

DI Lucian Blaga explică acum bazele realității într'un chip cu totul intelectualist și obiectivist, cu o rațiune detașată de trăirea totală și de atmosfera de mister, privind dintr'o poziție de înălțime suverană realitatea pe care o taie și o combină asemenea unei cantități și a unor obiecte. Dsa tratează lumea și geneza ei ca un spectator. Și «cu cât tratăm lumea mai mult ca un spectacol, cu atât ea trebuie să devină în chip necesar metafizic neînțeligibilă» (Gabriel Marcel, Être et Avoir, p. 22). Nu avem să insistăm asupra faptului că în felul acesta DI Lucian Blaga destramă misterul prin rațiune la încheieturile principale ale sistemului Dsale și nici asupra contrazicerii în care ajunge în modul acesta cu ideea atât de capitală a Dsale că omul nu poate cunoaște realitatea care e un mister impenetrabil și că toate explicațiile lui sunt răstălmăciri, devieri și desfigurări ale acestui mister. Numai într'un caz ar fi consecvență cu sine însăși filosofia Dlui Lucian Blaga: când ar prezenta și această cosmologie, inclusiv concepția despre Marele Anonim, drept o asemenea răstălmăcire, deci ca un joc gratuit al rațiunii, întovărășit de siguranța filosofului că realitatea nu e în nici un caz așa cum o prezintă.

Dar vrem să revenim puțin asupra remarcii pe care am făcut-o că filosofia Dlui Lucian Blaga este o filosofie care reduce totul la lucruri, la obiecte. Acest caracter o arată ca fiind o filosofie înapoiată, rămasă în urma problematicei contemporane a gândirii filosofice. Filosofia de după războiul mondial, urmând unor străfulgerări sporadice ale cugetării de mai înainte, și-a concentrat atențiunea fermecată în fața misterului central și adevărat al existenței, în fața tainei ireductibile la obiect a persoanei, rea-

litatea ei impunându-se aproape ca o descoperire și ca o revoluție copernicană gândirii filosofice. Se vorbea și mai înainte de persoană, la Descartes, la Kant, la Fichte, la Hegel, dar aceasta se reducea la ei doar la un eu rațional, la o rațiune-subiect, fiind deci identică cu rațiunea universală, cu un fel de putere impersonală generală.

Azi persoana e o taină minunată, dar nu mai puțin trăită, constatată. Ea e o realitate mai adâncă, mai puțin definibilă decât rațiunea și decât forțele și categoriile subconștiente. Ea e libertate, e păcat și responsabilitate, e trebuință după iubire și mântuire, ea nu poate fi cuprinsă de rațiune, ci rațiunea e în cuprinsul ei și sub puterea acestor dureri și tensiuni. Dar marea noutate a filosofiei contemporane este că a descoperit persoana între persoane, raporturile între eu-tu, în cari intelectul nu mai are rolul de stăpânitor ce ia în posesiune o lume de obiecte și peste tot nu mai poate înțelege nimic dacă e desăcut din îmbrăcăminte iubirii și a altor însușiri ale persoanei, cărora intelectul le este numai slugă nu stăpân.

Partea cea mai minunată din lume, de care ne dăm seama că atâră și e pecetluit câmpul obiectelor, nu se înțelege cu rațiunea, ci cu acele însușiri profund personale de toate zilele pe cari le disprețuiește atâta filosofia de școală. Numai în raporturile noastre cu celelalte persoane, rațiunea își află limitarea prin realitate. Altfel nimic nu-i stă în cale să și croiască lumea ei de proporții infinite, sau lumile ei, căci în orice zi ea poate construi o altă concepție și fiecare om e cu concepțiile sale. Obiectele, bietele, se lasă interpretate, încadrate în sistemul samavolnic și jucăuș al rațiunii, în aceste lumi de vis, de minciună, în aceste opere lucifrice, cari pe cât sunt de orgolioase, tot pe atât sunt de inconsistente, prăbușindu-se la cea dintâi ciocnire cu realitatea persoanelor cari nu se lasă încadrate în ele, destrămandu-se așa cum se evaporează visurile și planurile făcute în stările de insomnie, pe întunec, când apare lumina zilei.

De Lucifer se spune în Biblie că e tatăl minciunii, căci el cel dintâi și-a închipuit bietul în mintea lui incendiată și împintenită de orgoliu că poate să se așeze în locul lui Dumnezeu, construind planuri, cari se topesc mereu în fața Atotputernicului și a realității așa cum e. Robi ai minciunii, purtați de acelaș izvor al orgoliului arhitect de construcții inconsistente, sunt și toți acei oameni adepți ai luciferismului.

Cum am spus, persoana e singurul obstacol și martor tare al realității. Ea ne reduce la ceea ce suntem. Dar ea ne dă și siguranța despre realitatea lumii obiectelor și până la un punct criteriul despre felul cum avem să le privim pe acestea.

Iată ce spune Feuerbach, care în această privință a văzut just și este un premegător al filosofiei contemporane: «Certitudinea despre existența altor lucruri... este pentru mine mijlocită prin certitudinea despre existența altor oameni afară de mine» (citată după Karl Löwith: Das Individuum in der Rolle des Mitmenschen, München 1928, p. 41). Sau cu cuvintele lui Löwith: «În iubire și în simțirile cotidiene stă adevărata dovadă a realității a ceea ce este afară de mine» (p. 9).

Dar dacă persoana este o realitate infinit superioară față de lucruri și de substanțe, dacă ea este și față de mine nu obiect supus, ci factor egal și în anumită privință supraordonat, dacă ea îmi dă siguranța despre lumea reală și externă, nu avem aci toate indiciile că Dumnezeu nu trebuie conceput ca lucru sau substanță, ci ca persoană și deci rațiunea nu-l poate încadra în categoriile obiectelor pe cari le muștrulim cum ne place, poruncindu-le cum să fie și cum să nu fie, de par'că noi am fi creatorii lor?

Tot ce întâlnim ca element superior în persoana omenească, trebuie să le gândim ca aflându-se în Dumnezeu în proporție neînchipuit mai grandioase. El e persoană și deci nu-l putem cuprinde în tiparele rațiunii, ci trebuie să ne apropiem de el și să înțelegem ceva din el, așa cum ne apropiem de persoanele omenești: prin iubire, prin inima deschisă a înțelegerii noastre ființe. El nu e atârător de noi, ci mai degrabă noi suntem atârători de El. Și El ne dă pe calea misterioasă, dar nu mai puțin sigură, a revelației naturale și supranaturale, siguranța despre realitatea lumii și despre modul acestei realități.

Dacă Dumnezeu este persoană și încă cu o putere ce depășește neînchipuit de mult pe a tuturor făpturilor, nu văd nici un motiv serios, chiar de ordin logic, care să-i limiteze puterea de realizare numai la categoria reproducere. Dimpotrivă, dacă e atât de puternic, și dacă chiar și creatura înfăptuiește în mai multe feluri, e mai logic să admitem că poate și crea din nimic. Creațiunea din nimic una din cele mai însemnate probe ale puterii Sale covârșitoare și în acelaș timp scoate înfăptuirile divine de sub stigmatul monotoniei.

Lipsită de caracter plausibil este și ideea că Marele Anonim, dacă decide să se reproducă, nu o poate face decât la infinit și că în general orice repetare egală a lui este un pericol pentru centralismul lui.

Ideea aceasta arată că DI Lucian Blaga concepe pe Dumnezeu lipsit de două însușiri fundamentale pentru o persoană: de voință și de iubire, ca să nu mai vorbim de această ciudată restrângere prin rațiune a posibilităților divine, cari trebuie să fie neasemănat de multe. Iar o realitate lipsită de voință și de iubire este orice, numai persoană nu. Iubirea în special este un criteriu după care se măsoară gradul de desvoltare, de perfecțiune al unei persoane. Cu cât e mai puțin lipsit de iubire cineva, cu

atât e mai mult purtat de impulsuri și de griji nestăpânite, ca o victimă impersonală și involuntară a lor. Prin iubire creștem în spirit, înțelegem pe alții și ne înțelegem pe noi înșine, iubirea este fericirea, iar iubirea este comuniune. Dumnezeu fiind iubire în mod esențial, deci veșnic, e din veci în comuniune. Nu e un eu închis în sine, căutând ieșire din această stare. Dumnezeu e din veci în mai multe persoane, printr'un fel de reproducere e adevărat, dar nu concepută după modul omenească, ca ceva ce se petrece în timp, ci într'un chip cu mult superior, superior chiar tuturor imaginațiilor unor filosofi cari pretind să spună lucruri mai înalte decât creștinismul. Dar chiar această reproducere a lui Dumnezeu nu este ieșită de sub puterea voinții dumnezeiești. Și atunci de ce n'ar avea voința Lui putere să limiteze reproducerea la un anumit număr? Iar iubirea între persoanele dumnezeiești le face să evite orice egocentrism, care e un element de caracter atât de inferior, chiar în experiența omenească.

Pe de altă parte DI Lucian Blaga afirmând că la început Marele Anonim a fost singur, gândind mereu pe ce cale să apuce, introduce și timpul în viața divinității ceea ce crează dificultăți enorme, pe cari nu e necesar să le mai indicăm.

Dumnezeu are astfel toate felurile de comuniuni: atât cu persoane egale cu sine, între cari este o înțelegere deplină și o iubire divină, cât și cu persoane create, subordonate, de o putere de înțelegere și de iubire mai restrânsă, însă suficientă ca să le facă fericite.

În ce privește crearea lumii, două lucruri ies în evidență din premisa logică a caracterului personal al lui Dumnezeu — dar de-o logică ce ține seama de copleșitoarele realități trăite de fiecare din noi —: că Dumnezeu a voit să creeze persoane și le-a creat din iubire pentru a sta în comuniune cu ele.

Dar, întrucât expunerea a luat o întindere mai mare decât voiam, amânăm restul pentru un alt număr.

D. STĂNILOAE

Colegiul electoral bisericesc
pentru alegerea de episcopi la scaunele vacante s'a fixat pentru zilele de 11, 12 și 13 Iunie a. c. În ziua de 11 Iunie se va alege episcopul de Huși, în 12 cel de Timișoara, iar în 13 mitropolitul Bucovinei.

Sub Inaltul patronaj al Suveranului
se inaugurează la 6 Iunie 1940 expoziția Lunii Bucureștilor din acest an, care se va desfășura într'un cadru sărbătoresc cu atât mai vărtos că în aceste zile se împlinesc zece ani dela actul Restaurației. Marile înfăptuiri privitoare la consolidarea națională vor fi oglindite în manifestările Lunii Bucureștilor. În pavilioanele Parcului național Regele Carol II se va arăta ceea ce s'a realizat în fiecare regiune a țării în cei zece ani de rodnică domnie a M. Sale Regelui. Pentru toată durata expoziției, căile ferate române au acordat reducere de 50 și 75 la sută vizitatorilor.

Inmormântarea dnei Olgă general Văitoianu

Duminecă d. a. a fost înmormântată, în cimitirul Belu din București, o mamă iubitoare de lege, țară și neam, dna *Olgă general Văitoianu*, care, alături de neuitata noastră Regina Maria și de surorile de caritate din marele război, a adus alinare soldaților suferinzi în spitale și incurajare celor din tranșee.

Serviciul religios, lângă catafalcul așezat în Biserica Albă din capitală, a fost săvârșit de I. P. S. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, P. C. arhimandrit *Iuliu Scriban* și un sobor de preoți.

M. Sa Regele a trimis telegramă de condoleanțe.

La jaltura ceremonie au asistat: dl general *Arnica Văitoianu*, soțul defunctei, membrii familiei, rudele, domni miniștri, generali, mai multe delegații și alte distinse persoane din capitală și provincie.

La sfârșitul serviciului religios, I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a omagiat memoria defunctei într-o cuvântare impresionantă.

După alte câteva cuvântări sicriul a fost ridicat și așezat în automobilul mortuar. Cortegiul și-a luat apoi drumul spre cimitirul Belu militar, unde s'a făcut înmormântarea.

Dela Societatea ortodoxă a femeilor române

Societatea ortodoxă a femeilor române, obținând aprobarea I. P. S. Patriarh, a luat inițiativa de a cununa pe ale sale spese puerile, care din lipta mijloacelor, n'au putut să se cunune religioasă.

Societatea adresează călduros apel persoanelor de bine și instituțiilor din fiecare comună urbană sau rurală, pentru a se alătura acestei inițiative creștinești, care cere, spre a fi dusă la bun sfârșit, sprijinul moral al tuturor bunilor creștini și patrioți.

În consecință Societatea ortodoxă a femeilor române recomandă persoanelor dornice să colaboreze la această acțiune să ia legătura cu autoritățile comunale, care au primit instrucțiuni din partea Ministerului de interne, precum și cu reprezentanții Străzii Țării pentru o cât mai strânsă colaborare întru desăvârșirea unui gând curat creștinesc.

Se amintește că inelele de cununie vor fi trimise, de Soc. ortodoxă, domnilor prefeți spre distribuie, și că ministerul finanțelor a acordat scutirea taxelor de căsătorie, și că celebrarea căsătoriilor se va face pe fiecare comună, dacă este posibil, în ziua de *Duminecă 2 Iunie 1940*.

Invitare

„Asociația pensionarilor civili din orașul și județul Sibiu” invită pe toți membrii Asociației să binevoiască a lua parte la adunarea generală anuală, care se ține în ziua de *11 Iunie 1940* la ora 15:30 d. m. în sala festivă dela prefectura județului Sibiu, strada Șaguna Nr. 10.

În caz că la ora fixată nu s'a întrunit numărul cerut, — jumătate din membrii activi plus unul, — adunarea se va ține cu jumătate oră mai târziu, fără considerare la numărul membrilor prezenți.

Ordinea de zi: Deschiderea adunării, — Alegerea de 2 membri verficatori, — Raportul anual al secretarului, — Darea de seamă a casierului și prezentarea socotelilor anuale, — Raportul revizorilor, — Aprobarea gestiunii pe anul 1939, descărcarea casierului și a consiliului de administrativ, — Stabilirea taxelor și a cotizațiilor pe 1940, — Stabilirea onorariului funcționarilor, — Bugetul pe anul 1940, — Alegerea noului consiliu de administrație și a funcționarilor pe un period de 3 ani, — Eventuale propuneri, care sânt a se înainta în scris cu 8 zile înainte dlui președinte al Asociației.

Sibiu, 17 Mai 1940.

Dr. Vasile Bologna
președinte

Adam Micu
secretar I

Se cuvine să așezăm înaintea de toate rugăciunea — Sf. Vasile

Toată fapta și tot cuvântul Domnului nostru Iisus Hristos este — iubite — rânduială a cucerniciei și virtuții. Pentru aceasta s'a și întrupat ca să ne arate nouă chiul cucerniciei și a virtuții, ca văzând fiecare, să ne silim după puterea noastră și să urmăm exemplul Lui. Pentru aceasta poartă trupul nostru ca și noi să fim următorii rânduelii Lui. Deci când auzi tu cuvântul sau fapta Lui, să nu le auzi fără luare aminte, la întâmplare și ușor, ci te coboară în adâncimea meditațiilor, te fă părtaș celorce sânt predate tainic. Căci și Marta primește pe Domnul, iar Maria cade la picioarele Lui. Este bună nevoita amândurora surori, dar totuși se deosebesc lucrurile. Până când Marta slujește pentru a pregăti cele de nevoie ospătării trupului Lui, Maria stă la picioarele Lui ascultându-I cuvintele. Una deci săvârșește cele văzute, iar cealaltă slujește celor nevăzute. Era cu adevărat de față omul și Dumnezeu, și Insuși Stăpânul celor două femei a primit osteneala lor.

Dar Marta fiind preocupată de lucru se face mijlocitoare către Domnul, și-L roagă să poruncească surorii sale să-i ajute la lucrul ei: Zi ei ca sculându-se să lucreze împreună cu mine. Iar Domnul către ea: Marto! Marto! te grijești și spre multe te silești. Ci un lucru se cade să știi, că Maria partea cea bună și-a ales care nu se va lua dela dânsa, (Luca 10, 38—40, 4). Ca să adâncim cuvintele și să ne hrănim pânțele, nu vrem, ci stăruim ca să ne hrănim cu cuvântul adevărului și cu meditația tainelor. Pe aceea nu a chemat-o dela lucrul ei, iar pe aceasta o laudă pentru luarea aminte. Vezi deci clar, că cele două părți sânt de explicat pentru cele două femei. Căci până când una stăpânește peste cele mici, având slujba celor ale trupului (este și aceasta prea folosită), cealaltă se înalță spre vederea tainelor celor mai bune și duhovnicești. Acestea să le înțelegi duhovnicește cetitorule și cum voești să-ți alegi. Dacă voești să slujești, să slujești în numele lui Hristos. Fiindcă Insuși a zis: „Intrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei mai mici, Mie ați făcut”, (Mat. 25, 40). Căci, ori de primești pe cei străini, ori de dai odihnă celor săraci, ori dai ajutor celor ce sunt în lipsă și necaz, sau de slujești celor bolnavi, toate acestea le săvârșești lui Hristos Insuși. Iar dacă voești să te nevoești ca și Maria, să părăsești slujba trupului și să te înalți spre vederea tainelor duhovnicești, să săvârșești aceasta conștient. Părăsește trupul, lasă averea, roada și pregătirea ei, și stând la picioarele Mântuitorului să auzi cuvintele Lui, ca să te faci părtaș tainelor dumnezeiești. Fiindcă meditația învățăturilor lui Iisus înalță slujba trupului. Ai luat deci — iubite — pildă și încredințare. Silește-te cum voești; sau să fii slujitorul săracilor, sau iubitorul dogmelor lui Hristos. Iar dacă poți să te silești spre amândouă, dela amândouă va veni fructul mântuirii. Totuși este mai întâi cuvântarea duhovnicească și toate celelalte după aceasta, fiindcă zice: „Maria partea cea bună și-a ales”. Dacă și tu voești să fii tovarășul lui Hristos, să șezi la picioarele Lui, să primești Evanghelia Lui, te leapădă de toată viața ta, și fără de grije să petreci, să uiți trupul tău și astfel vei putea să meditezi asupra învățăturilor Lui, să te silești ca Maria și să rodești mărirea cea înaltă. Iar când te rogi, vezi să nu ceri altceva în locul acelora, și să mănii pe Domnul. Nici bani, nici slavă omească, nici stăpânire, nici altceva din cele trecătoare, ci să ceri Împărăția lui Dumnezeu, și toate cele spre folosul trupului îți va da ție. Căci Insuși Domnul a zis: „Căutați Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă”, (Mat. 6, 33).

Iar felurile rugăciunii — iubite — sânt două: a slavei cu smerenie și a doua a cererii cu umilință. Iar rugându-te, nu veni îndată la cerere, căci astfel înjosești buna

ta dispoziție, fiindcă de nevoie ești silit să te rogi lui Dumnezeu. Deci începând să te rogi, uită-te pe tine, femeia și copiii, părăsește pământul și te înalță la cer; părăsește toată zidirea cea văzută și cea nevăzută, și începe să slăvești pe Celce a făcut toate. Și când îl vei slăvi pe El nu te răspândi cu mintea aici sau acolo, nici la basmele grecești, ci te dorește de cele din Sfintele Scripturi și zi: Binecuvintez pe Domnul cel milostiv și răbdător, pe Celce mă miluește pe mine celce păcătoesc în fiecare zi, pe Celce ne dă nouă tuturor putere spre pocăință. Căci pentru aceasta taci și ne stăpânești pe noi Doamne, ca să te mărim pe Tine Celce ai zidit neamul nostru spre mântuire; pe care l-ai îndreptat odată prin frică, altă dată prin sfătuire prin mijlocirea profeților, iar apoi prin venirea Hristosului Tău, Celce ne-a cercetat pe noi. Că Tu ești Ziditorul nostru și nu noi. Tu ești Dumnezeu nostru. Iar când veți mări pe Dumnezeu din Scripturi, după silință, și veți înalța laude, atunci începeți cu umilință zicând: eu Doamne nu sunt vrednic să mă apropii de Tine, pentru că sunt foarte păcătos.

Fiind cunoscător al răutății tale, astfel folosești să zici: Nimenea nu este fără de păcat numai singur Dumnezeu. Fiindcă multe păcătuiind, cele mai multe nici nu le înțelegem. Pentru aceasta a zis Apostolul: „Pentru că cu nimic pe mine nu mă știu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat”, (I Cor. 4, 4). Aceasta însemnează că mulți păcătoesc, dar nu înțeleg. De unde și Profetul zice: Înțelege cineva greșalele, (Ps. 18, 13). Așa că nu veți minți zicând că ești păcătos. Iar dacă înțelegi, și vei păcătuia, față de tine păcătuiești zicând că „nu sunt păcătos”. Zi mai bine că mai mult decât toți păcătoșii, eu sunt celce am călcat rânduiala cea dumnezeiască. Astfel a poruncit: „Când toate veți face cele ce vi s'au poruncit vouă, ziceți, că slugi netrebnece suntem; că ce am fost datori a face, am făcut”, (Luc. 17, 10). Astfel și tu ești dator să cugeți totdeauna: netrebnece sunt. Și iarăși „cu smerenie unul pe altul socotind a fi mai de cinste decât pe sine”, (Filip 2, 3).

Roagă-te deci lui Dumnezeu cu frică și cu smerenie. Când adresezi cuvântul smereniei, zi: Mulțumesc Ție Doamne că te-ai milostivit spre păcatele mele și până acum m'ai lăsat fără pedeapsă. Căci eu de mult am fost vrednic să sufăr multe, și să fiu îndepărtat dela fața Ta, dar bunătatea iubirii Tale de oameni s'a milostivit asupra mea. Mulțumesc Ție și pentru că nu ajuns să mulțumesc bunătății Tale încontinuu. Și când ai săvârșit cele două părți ale slavei și smereniei, atunci cere ceace trebuie să ceri.

Nu bogăție după cum am zis mai înainte, nici mărire pământească, nici sănătate trupească. Insuși te-a creiat, și se îngrijește de mântuirea ta, și știe ce folosește fiecareia; sau să se însănoțosească sau să slăbească. Drept fiind, cere Împărăția lui Dumnezeu, (Mat. 6, 33). El se îngrijește pentru cele de trebuință trupului tău, după cum s'a zis mai înainte. Astfel Regele nostru este prea vrednic, și se supără dacă cineva ar cere vre-un lucru mic, dacă cineva dintre noi ar cere dela El cele ce nu sunt de folos. Deci, nu cumva să aduci prin rugăciune mânia aceluia asupra ta. Cere cele vrednice pentru tine și vrednice de Împărăția lui Dumnezeu.

Aceasta arătând-o Domnul a zis în Evanghelie: „Cine dintre voi are prieten și va merge către dânsul la miezul nopții și va zice lui: prietene, dă-mi împrumut trei pâni; că a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce pune înaintea lui. Și acela răspunzând dinlăuntru va zice: nu-mi face osteneală, acum ușa s'a încuiat și copiii mei sunt în așternut cu mine, nu pot să mă scol să-ți dau ție. Grăesc vouă: măcar de nu i-ar da lui sculându-se pentru că este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui va da lui cât îi tre-

bue”, (Luc. 11, 5—8). Domnul ne-a dat pildă, care să ne învețe pe noi să fim tari și neclintii în credință. Căci pilda se primește dela om la om, ca să înveți a nu desnădădui niciodată. Încât atunci când ceri și nu primești, să nu încetezi până când vei lua. Și iarăși, după cum am zis mai înainte, să ceri cele ce vrea Dumnezeu. Să nu zici: păcătos sunt și nu mă ascultă. Ca să nu desnădăduiești a zis aceasta: nu pentru că este prietenul lui îi va da lui, ci pentru îndrăzneala lui îi va da lui cât îi trebuie. Deci, chiar dacă au trecut luni, un an, sau trei, sau patru, sau mai mulți, până când vei primi să nu încetezi, ci să ceri cu credință, lucrând totdeauna binele. Adeseori, cineva dintre noi, împotrindu-se înțelepciunii în tinerețe, a ajuns la plăceri, fiind stăpânit de dorințele cele păcătoase și potrivnice firii; și bând din veninul tinereții a slăbit din rugăciune, și pierzându-și curățenia, s'a făcut un alt om în loc de altul. Astfel de catastrofe se fac, pentru că nu se pun hotărâri puternice ale sufletului împotriva patimilor. Trebuie deci să te împotrivești tuturor patimilor, tu însuși strigând către Dumnezeu ca să-ți ajute. Dacă cineva din slăbiciune se predă pe sine poftelor, s'a dat pe sine dușmanilor. Aceștia Dumnezeu nu-i ajută, nici nu-l ascultă, fiindcă primind să păcătuiască, s'a înstrăinat pe sine dela Dumnezeu.

Celce voește să fie ajutat de Dumnezeu, se cade să nu se predea păcatului; iar celce nu se predă, niciodată nu este lipsit de ajutorul lui Dumnezeu. Se cuvine să nu fi muștrat niciodată de propria ta conștiință și astfel să chemi ajutorul lui Dumnezeu. Să-l chemi nu cu nemulțumire, nici răspândindu-ți mintea aici și acolo, că unul ca acesta nu numai nu va primi cererea, ci va depărta mai mult pe Stăpânul. Dacă cineva stând de vorbă cu un principe, stă cu multă frică, având adunată atât privirea cea dinlăuntru a sufletului, cât și cea din afară ca nu cumva să-l supere, cu cât mai mult se cade să stai în fața lui Dumnezeu cu frică și cutremur, având toată gândirea adunată numai spre El și în nici o altă parte. Acesta nu vede numai pe cele din afară ale omului, cum văd oamenii, ci privește și pe cele din lăuntru. Deci dacă astfel precum trebuie stai înaintea lui Dumnezeu și cele ale tale le aduci Lui, să nu te îndepărtezi, până când nu vei lua cererea ta. Iar dacă ești muștrat de conștiința ta ca un netrebnece, dacă stând la rugăciune ești răspândit cu mintea, fiind în stare să ai mintea adunată, să nu îndrăznești a sta în fața lui Dumnezeu, ca să nu se facă rugăciunea ta spre păcat. Iar dacă ești bolnav pentru păcate, și nu te poți ruga fără răspândirea minții, silește-te cât poți și cu sârguință să stai înaintea lui Dumnezeu, având mintea îndreptată spre El și apoi adunată la tine, și astfel Dumnezeu iartă, pentru că nu din dispreț ci din slăbiciune nu poți să stai cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu. Dacă astfel te silești spre tot lucrul cel bun, nu te vei depărta până când nu vei lua cererea ta, și cu răbdare bate la ușa Lui, cerând cererea ta.

Căci tot celce cere va lua, zice celce caută va găsi și celui ce bate i se va deschide, (Luc. 11, 10). Ce vrei să primești altceva, decât mântuirea cea după Dumnezeu.

Vrei să știi — iubite — cum au pățit sfinții și n'au desnădădui. Pe Avram l-a chemat Dumnezeu când era tânăr și din pământul Asirienilor l-a mutat în Palestina, și i-a zis: Îți voi da ție pământul acesta și seminții tale după tine, și ca stelele cerului așa va fi seminția ta, încât nu se va putea număra, (Gen. 13, 15, 16). Și au trecut mulți ani la număr și însași natura lui se stingea fiind la ușa sfârșitului, dar n'a zis: Doamne mi-ai promis copii pentru totdeauna, și m'ai numit mai înainte tatăl tuturor neamurilor viitoare. Au murit mișcările cele firești din cauza bătrâneții, și femeia mea nu mai așteaptă să nască pentru bătrânețea ei, și deci este mincinoasă făgăduința. Ce nădejde să mai avem doi bătrâni?

N'au zis, nici n'au cugetat acestea, ci au rămas neclintii în credință. Și pe cât îmbătrâneau cu vârsta, pe atât întinereau

prin nădejde. Și pe cât trupul începe să slăbească făcând loc desnădejdiei, pe atât credința întărea atât sufletul, cât și trupul. Că zice, Dumnezeu este cel ce a făgăduit, Stăpânul naturii și nu poate să facă altfel. El face pe cele ce nu se pot face, fiindcă El a făcut toate și le orânduiește cum voește. Urmează credinței lui Avram. Când a slăbit natura lui, și era spre moarte, atunci a fost vie făgăduința lui Dumnezeu. Primește pilda lui. Noi dacă ne rugăm un an, ne îndepărtăm; doi ani dacă posim încetăm, apoi nu vrem să ne silim spre făgăduința lui Dumnezeu. Dacă același i a făgăduit că-i va înmulți seminția lui, și nouă ne-a promis că ne va da ceace cerem. Că zice: Veniți toți cei oboșiți și însărcinați la Mine și Eu vă voi odihni pe voi, (Mat. 11, 28). Fiind departe de El, oboșit și însărcinat de mulțimea păcatelor grele, s'a milostivit spre tine și te-a chemat să te ușureze de sarcină și să-ți dăruiască odihnă pentru celelalte sarcini, și tu nu crezi Lui? De vrem să tăcem, ne mustră conștiința noastră. Nu suntem necredincioșii Lui fiindcă n'ar putea să ne odihnească pe noi, ci ne ferim de a ridica jugul Lui asupra noastră, care este bun și ușor și să intrăm prin ușa cea strâmtă spre împărăția lui Dumnezeu. Ridicăm mai bine sarcina păcatelor și purtând-o mergem pe drumul cel larg în plăcerile patimilor ca să intrăm prin ușa cea mare — spre pierzare. — Adeseori se zice: am cerut și n'am primit. În tot cazul, pentru că rău ai cerut, fără de credință și răspândit cu mîntea, sau cele nefolositoare ție. Și dacă cele de folos ai cerut adeseori, n'ai așteptat. Scris este: Intru răbdarea voastră veți câștiga sufletele voastre. Celce va răbda până în sfârșit, acela se va mîntui, (Mat. 10, 22).

Știe Dumnezeu inima celor ce se roagă. Zic, oare are Dumnezeu nevoie de cererea noastră? Nu știe El de ce avem nevoie? Deci care este rostul cererii? Știe Dumnezeu ce este bun și toate cele spre folosul trupului din belșug ne dă nouă spre gustare, și fiind El bun plouă și peste cei drepti și peste cei nedrepti și răsare soarele Lui peste cei răi și peste cei buni și fără să-L rugăm; dar credința, lucrarea virtuții și împărăția cerurilor dacă nu le vei cere cu osteneală și răbdare multă, nu le vei primi. Se cade mai întâi să te doarești, iar dorind să ceri din cele adevărate, cu credință și cu răbdare toate cele folositoare ție, nefiind mustrat de conștiința ta, ca un nemulțumit și care ai cerut fără de grije, și atunci vei lua, căci vrea Domnul, Care știe mai bine decât tine cele ce-ți sunt de folos. Căci poate pentru aceasta întârziere să-ți dea, ca tu înțelepțindu-te într-o așteptare Sa, să cunoști ce este darul lui Dumnezeu și să păzești ceea ce ți-a dat ție cu frică.

Tot celce a câștigat ceva cu multă osteneală, se silește să păstreze și să nu piardă, fiindcă pierzând ceea ce a câștigat, pierde și osteneala lui, și disprețuind harul lui Dumnezeu se face nevrednic vieții celei veșnice. Căci ce folos a avut Solomon că a luat îndată darul înțelepciunii și l-a pierdut?

Deci, nu te descuraja dacă nu primești îndată cererea. Dacă ar ști Stăpânul cel bun că primind îndată darul, nu-l vei pierde, ar fi gata să ți-l dea și înainte de a-l cere. Acum având grija ta să faci aceasta. Dacă celce a primit talentul, la-r fi păstrat întreg fără să lucreze cu el totuși s'ar fi judecat, cu cât mai mult va fi judecat celce l-a pierdut? Știind deci aceasta, sau de primim îndată sau mai târziu, să rămânem mulțumind Domnului, că toate le face Stăpânul, le rânduește spre mîntuirea noastră numai să nu desnădăjduim și să nu încetăm de a-L ruga.

Pentru aceasta a zis Domnul pilda văduvei, care prin răbdarea ei a înduplecat pe nelegiuitul judecător, ca și noi prin răbdare să primim cererile noastre. Din care se arată dragostea și credința noastră față de Dumnezeu. Iar când nu primim, să rămânem mulțumind-L. Să-I mulțumim deci neîncetat, ca să ne învrednicim a dobândi cererile cele bune.

Că Lui se cuvine slava în vecii vecilor, Amin.

Trad. de Diacon D. Popescu

Probleme-Recensii-Comentarii

Catedra de drept bisericesc la facultățile de drept, de ȘESAN VALE-RIAN, doctor în s. Teologie dela univ. din Cernăuți, doctor juris utriusque dela univ. din Praha. Cernăuți, 1939. Tip. «Glasul Bucovinei». Pg. 23. Prețul?

Broșura regretatului părinte V. Șesan, extrasă din rev. «Candela» 1938, conține, după o competență mărturisire a unuiia dintre înalții chiriarihi ai bisericii noastre, **aprecieri juste în materia de drept bisericesc.**

Autorul, distins profesor bucovinean, trecut acum de curând la cele veșnice, își exprimă, în câteva cuvinte, îndreptățitul regret în chestiunea desființării **catedrelor de drept bisericesc**, — la facultățile de drept de pe lângă universitățile din Cluj și din Cernăuți, — suprimate una în 1938, a doua cevaș mai înainte.

S'ar fi suprimat, poate, cu o cale, și catedrele de drept bisericesc dela facultățile de drept din București și din Iași: aici însă, din întâmplare sau din nepricepere, astfel de catedre — nu existau de loc.

Colaborarea armonică între Stat și Biserică cere ca toți juristii noștri ajunși funcționari înalți, senatori, deputați etc. să facă, încă din tinerețe, studii și de drept bisericesc, care are la bază dreptul canonic. În acest caz nu s'ar plăzmu «multe legi cu ascușul în contra bisericii ortodoxe», — legi făurite din neștiință de cauză sau din indiferență și lipsă de prevedere. Drept pilde, de măsuri greșite, se amintește: secularizarea de averi bisericești și mănăstirești «închinat» și neînchinat, menite și spre culturalizarea poporului; recunoașterea prin lege a existenței sectelor inspirate din afară de granițele țării; Concordatul, în care biserica «dominantă» e pusă în inferioritate față de o biserică străină de neamul nostru; birul «profesional» asupra slujitorilor sfântului altar, bir care este o mare ofensă adusă misiunii preoțești; reducerea permanentă a orelor de religie în învățământ; înlăturarea preoților dela predarea educației morale creștine în clasele superioare ale școlii primare; salarizarea lor necorespunzătoare ș. a.

Biserica ortodoxă și Statul român au întreținut, sute de ani, raporturi de prietenie și colaborare spre binele neamului, «raporturi care pentru mulți juristi moderni sînt și vor rămânea o enigmă inexplicabilă, spre dauna evidentă a poporului condus de ei!»

Generațiile tinere de juristi — încheie autorul — au să fie crescute în spiritul sf. canoane și în respectul, ba chiar în dragostea față de ele, ascultând cursurile de drept bisericesc care are la bază sf. canoane ale bisericii ortodoxe; ear dacă aceasta nu mai e posibil în cadrul facultății de drept, studenții în drept să fie obligați să asculte cursuri de drept bisericesc la facultățile de teologie.

Să sperăm oare că glasul dela Cernăuți va fi auzit?

Cultul Sfinților Naționali în biserică ortodoxă sârbă (în sec. XIII și XIV), de Dr. Milan P. Șesan. Cernăuți, 1935. Inst. «Glasul Bucovinei». — Broșură de 15 pag. Prețul?

Persoane care s'au deosebit, în tot timpul vieții lor, prin râvnă adâncă pentru cele Sfinte și prin dragoste jertfelnică pentru biserica lor ortodoxă, lucrând în același timp și pentru binele statului și al poporului, au fost înălțate la sârbi, încă din timpuri mai vechi, în rândul Sfinților; astfel mari domnitori și chiriarihi sârbi au ajuns între Sfinți, ca, după cum au făcut pe pământ, să-și ocrotească țara și poporul și din înălțimile Cerului.

Autorul broșurii înșiră cu numele mai mulți mitropoliți și regi sârbi, cari s'au învrednicit să fie venerați ca Sfinți Naționali,

însemnând la fiecare meritele câștigate pentru biserică și ortodoxie. —

Biserica noastră ortodoxă română își are de asemenea persoane proeminente, recunoscute pentru lucrarea lor în viața Domnului, ca tot atâtea glorie ale ortodoxiei,

Mărginindu-ne la Ardeal, pomenim la acest prilej, numele călugărilor Visarion și Sofronie din veacul al 18-lea; numele țăranelui săliștean Oprea Miclăuș care declară, la 1749, că pentru credința strămoșilor noștri e gata a suferi mucenicia sau izgonirea din această împărăție, dar legea nu o lăpădă. Acest neînficat țărăn, împreună cu Popa Moise Măcinic din Sibiel, cu Popa Ioan din Galeș și cu alți luptători ai ortodoxiei, amenințați și întemnițați mai aproape sau mai în depărtări, au fost supuși la cumplite chinuri pentru că țineau la această lege mai mult ca la viață. Numele lor stă în strânsă legătură cu renașterea ortodoxiei în Ardeal.

Prin suferințele și moartea lor, ei au dobândit cununa martiriului. Prin faptele lor, ei au întărit credința și au luminat poporul credincios. S'au învrednicit, prin urmare, ca memoria unor astfel de luptători să fie consacrată și de biserică, — stabilindu-se întâi, din partea celor chemați condițiile cerute pentru canonizare ca Sfânt.

Conferință preoțească. — În 11 și 12 April c., într-o atmosferă de adâncă religiozitate, preoțimea tănărului protopopiat al Odorheiului, și-a ținut conferința de primăvară în orașul de reședință, sub conducerea Pr. protopop Seb. Rusan.

După chemarea Sf. Duh în sfânta biserică membrii mireni ai consiliului și adunării protopoești, cu întreg clerul, au trecut la școala primară, unde pr. protopop deschide ședința, printr-un raport amănunțit și documentat, asupra activității desfășurate în protopopiat în cursul anului precedent.

În conferință raportează Pr. A. Mihai din Corund despre activitatea cercurilor preoțești în 1939, ear pr. protopop dă prețioase îndrumări pentru o și mai intensă activitate în vederea promovării vieții religioase și culturale a românilor secuizați din protopopiat.

Preoții H. Eșianu din Biborțeni și N. Marcu din Săcel, citesc dările de seamă asupra valoroasei lucrări „Pocăința” de Il. V. Felea.

După masă s'a săvârșit vecernia. Pr. I. Căpălneanu din Racoșul de sus a rostit meditația înainte de mărturisire. S'au mărturisit apoi toți preoții și un impresionant număr de credincioși. Pr. Oct. Chehaiciuc și Pr. I. Popa împreună cu Pr. protopop au mers la cazarma de jandarmi, unde au mărturisit întregul corp ofițeresc și trupa în termen.

Seara la ora 7 s'a săvârșit slujba deniei și a ceasurilor, după care a predicat Pr. protopop Rusan despre datorită fiecărui creștin de-a-și curăți sufletul de păcate.

A doua zi dimineața s'a săvârșit sf. liturghie e celor mai înainte sfințite, în prezența unui mare număr de popor și soldați, pentru adăpostirea cărora noua biserică părea a fi neîncăpătoare.

După terminarea sf. liturghii s'a continuat, la școala primară, ședința adunării preoțești cu lucrarea Pr. Oct. Chehaiciuc despre activitatea preotului din regiunea secuizată în parohie.

La ședința a luat parte, ca întotdeauna, dl prefect al județului I. C. Pleșoianu, care a comunicat preoțimei că a intervenit la forurile competente pentru o mai dreaptă retribuție a preoților din aceste regiuni. — Pr. I. Popa.

Ioan Gh. Savin: Apologetica, vol. II. Existența lui Dumnezeu. Partea I-a: Proba ontologică. — București, Tipografia Cărilor Bisericești, 1940, pag. 279. Prețul 180 lei.

Este o nouă lucrare, care vine să umple un gol destul de evident în literatura noastră teologică. Însă e și o lu-

crare pe care de mult o așteptam, întrucât ea face parte dintr-un curs complet de Apologetică, pe care dl prof. Ioan Gh. Savin și-a propus să-l înfăptuiască în 5 vol.

Deși lucrarea, a cărei apariție o anunțăm, face parte din acest plan general, ea poate fi luată și de sine stătător, deoarece pune o problemă de o mare însemnătate, nu numai prin faptul că argumentează existența lui Dumnezeu, cât mai ales pentru că profesorul-apologet dela Chișinău dă o importanță deosebită argumentului ontologic, căutând să demonstreze valabilitatea, ba chiar superioritatea lui față de argumentele cosmologice. Aici e de altfel și geneza închinării unui volum, atât de vast, acestui argument. Dar noi nu intenționăm discutarea puterii de argumentare a căii ontologice sau cosmologice, ci prezentarea volumului de curând apărut. În introducerea care e scrisă pentru ambele argumente, după ce autorul arată că punctul central al oricărei religii este existența lui Dumnezeu, trece în revistă toate obiecțiunile, cari s'au adus posibilității dovedirii acestei existențe.

Ele sunt respinse pe rând, pentru ca astfel să conchidă la admisibilitatea argumentării raționale, în sprijinul existenței lui Dumnezeu. Argumentul ontologic e tratat în 8 capitole. Enunțarea lor ne arată cât de completă și substanțială e lucrarea de față. Cap. I. Argumentul ontologic la Anselm de Canterbury; Cap. II. Toma D'Aquino și arg. ont.; Cap. III. Ideea de Dumnezeu în filosofia lui Descartes și proba sa ontologică. Cap. IV. Criticismul kantian și proba ont. Cap. V. Arg. ont. la Spinoza. Cap. VI. Arg. ont. la Leibnitz. Cap. VII. Arg. ont. în perioada postkantiană. Cap. VIII. Poziția actuală și valoarea reală a argumentului ontologic.

Nu ne putem reține să adăugăm faptul că, lucrarea pe lângă că susține puterea de argumentare a căii ontologice, insistă și asupra poziției dubioase a Apologeticii și Filosofiei romcatolice privitor la această problemă. Dar dl prof. Ioan Gh. Savin aduce și unele servicii filosofiei în general semnalând unele greșeli, cari se bucură la noi de o circulație destul de mare (b. o. originalitatea filosofiei spinoziste, pozițiile kantianismului, etc.) pe cari le corectează, prezentând problemele în adevărata lor lumină.

Lucrarea bazându-se pe izvoare de mîna întâi, prezentând sistemul de cugetare al fiecărui filosof atât cât e absolut necesar pentru înțelegerea celor spuse în legătură cu argumentul ontologic, este o carte de a cărei bază științifică nu se poate îndoi nimeni. De aceea necesitatea ei, de mult simțită, umple un gol, nu numai în literatura Teologiei fundamentale, ci și a filosofiei românești. Credem, că ea face cinste oricărei biblioteci. — Vasile Șortan.

Oliver Goldsmith: «Preotul din Wakefield». În românește de Al. Lascarov-Moldovanu. Lei 40.

Iată o carte de mare folos pentru orice creștin, dar mai ales pentru cercinții preoți.

În ea e descrisă viața unui preot anglican, povestire scrisă de el însuși. O viață proprie a unui preot englez, dar universală prin pilda și virtuțile care le preamărește. O viață dreaptă, și plină de lumină ca raza soarelui e viața acestui preot. Lectura ei se aseamănă cu binefacerile și liniștea pe care un tonic bun le dă unui trup istovit. Iată de ce o recomandăm cu toată căldura, iar iscusitului ei tălmăciu în graiul nostru, se cuvine un cuvânt de bună prețuire pentru acest apostolat laic.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Nr. 4596/940

Comunicat

Prin comunicatul cu Nr. 12.566 din 17 Noemvrie 1939, am invitat parohiile să dea atențiune apelului societății „Sprijinul Orbilor”, București, pentru strângerea de ajutoare, în scopul clădirii unei case de adăpost și atelier pentru cei lipsiți de vedere.

Parohiile cari au primit apelul și cărămizile pentru desfacere, să trimită, în termen de opt zile, sumele încasate la oficiul de casă arhidiecezan, iar cărămizile nedesfăcute să le restituie societății „Sprijinul Orbilor”, București, Bdul Carol Nr. 96.

Sibiu, la 15 Mai 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Aniversarea zilei de 3 (15) Mai 1848, n'a trecut, nici în aceste zile de încercare, cu totul neluată în seamă. Blajul a făcut obișnuita procesiune pe Câmpul Libertății, ear presa noastră, sau o parte din ea, a închinat cuvinte scurte, dar cu atât mai calde, măreței manifestări desfășurate înainte cu 92 de ani, pe Câmpul Libertății, sub conducerea episcopului Șaguna și a celorlalți fruntași ai vremii.

Poporul român transilvănean s'a prezentat atunci în deplină solidaritate națională, întărindu-și astfel credința, că dreptatea totuși va ieși, în cele din urmă, biruitoare.

Hotărârea de a ne apăra, cu orice jertfe, libertatea în țara întregită, o mărturisim cei de astăzi cu aceeași însuflețire și statornicie ca și miile de țărani din Câmpul Libertății dela 3 Mai 1848.

INFORMAȚIUNI

Despre înălțătoarea sărbătoare creștinească și românească dela Hunedoara, din ziua de Sf. Împărați Constantin și Elena când I. P. S. Mitropolit Nicolae a făcut slujba punerii petrii fundamentale la frumoasa biserică ctitorită de dl Constantin Bursan, vom publica un reportaj în numărul viitor.

Cuvintele de îmbărbătare, rostite acolo de I. P. S. Sa în fața celor cinci mii de români, au răscolit și înălțat sufletele și au oțelit voința de luptă și de muncă pentru Țară. Toate ziarele au publicat ecouri ale acestui impresionant praznic care a ridicat conștiințele la înălțimea ceasurilor de față.

Sfințirea capelei ortodoxe din Orlat. Duminecă, 19 Mai a. c., a avut loc la Orlat solemnitatea sfințirii capelei pe seama românilor ortodocși din acea localitate. Din partea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae au participat P. C. S. Păr. protosinel Teodor Scorobet și P. C. Sa Păr. Alexandru Popa, secretar consistorial. Au mai participat: P. C. Sa Păr. Dr. D. Borcea, protopopul Săliștei împreună cu mulți preoți, pretorul dela Săliște dl Liviu Roșca etc. Cu amănunte vom reveni în numărul viitor.

Dl Nichifor Crainic academician. În ședința de Luni Academia Română a ales membru activ la secțiunea literară pe dl Nichifor Crainic în locul lui Octavian Goga. Dl D. Caracostea a făcut și cetit raportul despre activitatea noului academician.

Moartea unei venerabile matroane. Văduva fostului luptător naționalist ardelean Francisc Hossu Longin și fiica lui Gheorghe Pop de Băsești, președintele marelui adunări naționale dela Alba-Iulia anului 1918, dna Elena Pop Hossu-Longin a încetat din viață, la 16 I. c., în casa dela Băsești, totdeauna deschisă pentru ajutoarea săracilor din comuna și împrejurimi și pentru consfătuirile de pe vremuri ale fruntașilor noștri naționali. Inzestrată cu nobile însușiri, a ținut să fie mereu o bună sfătuitoare a sătenelor române, care îi cereau ajutorul. Amintirea îi va fi neuitată.

Preoțimea și pensionarea. Minișterul de culte a cerut Consiliilor eparhiale să întocmească și să înainteze ta-

blourile preoților cari au câte 35 ani de serviciu. Preoțimea din Iași, întrunită în adunare, a hotărât să prezinte forurilor în drept un memoriu în care să arate ca preoții la 35 ani de serviciu sânt la putere, și că tocmai atunci, preotul având mai mare autoritate, și duhovnicia sa va avea mai simțit efect. Astfel pensionarea preoțimii de această categorie ar fi o măsură cu totul greșită.

† Prot. Traian Vățianu. Fostul protopop al Aradului, și câțva timp prof. suplinitor la teologia din Arad cu studiul Liturgicii, și catihet la școale secundare, ear ca preot un „îndrăgostit al cultului ortodox”, Traian Vățianu, după o muncă de peste 50 ani la altarul Domnului, a răposat în 11 I. c., în vârstă de 76 ani și a fost înmormântat Duminecă în cimitirul Eternitatea din Arad. Prohodul a fost săvârșit de P. S. episcop Andrei al Aradului, asistat de un sobor de preoți. P. S. Sa a rostit, la această ocazie, o impresionantă cuvântare accentuând că decedatul a fost cu adevărat preot model, zelos, plin de râvnă pentru Evanghelia lui Isus Hristos. În veci pomenirea lui!

Caz de moarte. Culegătorii și personalul tipografiei noastre Arhidiecezane din Sibiu anunță cu adâncă durere încetarea din viață a iubitului lor coleg Gheorghe Poponea, răposat în 21 Mai 1940, în vârstă de abea 38 de ani, după o muncă neîntreruptă de 20 ani. În mormântarea i s'a făcut în cimitirul central din Sibiu, în 23 I. c. Fie-i amintirea neuitată.

Oameni inconștienți sau interesați, atât la noi, cât și în alte țări, sânt gata mereu să susțină și să respândească știri «sigure», prin care alarmează publicul. De aceea nu putem decât să aprobăm măsurile energice luate de ministerul internelor în scop de a stavili râvna de prisos și păgubitoare a flecarilor, cari pretind să știe mai mult decât arată comunicatele oficiale și coloanele gazetelor. Omul deștept își vede de lucru, încrezător în cece ocârmuesc țara, în frunte cu Suveranul ei, ca să avem ordine și liniște. Orică alarmist are să fie pus la punct, fără cruțare.

STIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 26 Mai 1940, va predica părintele Ioan Oprîș.

Conferința profesorului Charles Upson Clark la Sibiu. Dl prof. Charles Upson Clark dela City College din New-York, un mare prieten al României, despre care a scris două cărți în engleză, a conferențiat Joi, în 23 Mai la Sibiu, în sala prefecturii vorbind despre organizarea Statelor Unite. Conferința a fost introdusă de dl prof. Silviu Cosma și încadrată în coruri de ale Școalei normale. A participat un numeros și select public, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

CĂRȚI ȘI REVISTE

„Arma Cuvântului” este numirea revistei clerului militar, de curând apărute, din indemnul și sub conducerea P. S. Sale episcopului armatei Partenie Ciopron și cu prețioasa colaborare a unor harnici preoți militari. Dorim revistei dela Alba-Iulia viață lungă și bune roade în lucrarea pe terenul scrisului bisericesc.

Hora lui Iancu a ieșit de sub tipar în editura Despărțământului Sibiu al Astei lucrată pe o melodie veche populară pentru 2, 3 și 4 voci egale și mixte de părintele profesor și compozitor Timotei Popovici și cu text potrivit vremurilor de azi de profesorul poet I. U. Soricu. Prețul unui exemplar este de 6 lei. Comande se fac la compozitor strada Regina Maria 7 Sibiu. Cu poșta se trimite numai în pachete de cel puțin 10 exemplare plătite înainte. Veniți curat se va preda pentru ajutorarea familiilor celor concentrați.

Poșta redacției

Pr. M. M. în Br. S'a primit pentru Nrul din 16 Iunie c.

Nr. 4087/940

Concurs

La parohia nouă Crișeni (Călan), se caută un preot destoinic. Ceice doresc să ocupe acest post se invită a-și înainta cerere de concurs ori de detașare la Consiliul Arhiepiscopesc, în termen de 30 zile. La cerere vor anexa actele personale de studii și de activitate pastorală.

Se notifică, că pentru parohia Crișeni s'au făcut demersuri spre a fi trecută în bugetul Onor. minister al cultelor.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului Arhiepiscopesc, ținută la 14 Mai 1940.

Consiliul arhiepiscopesc

AVIZ

La școala normală de băeți „A. Șaguna” din Sibiu sunt vacante posturile de econom și menajeră.

Doritorii de a ocupa aceste posturi vor adresa cerere în scris, cu actele ce se cer, direcțiunii școalei până la 10 Iunie 1940.

Pentru postul de econom se cer 4 clase secundare și cunoștințe de contabilitate. Informații se dau la direcțiunea școalei.

Direcțiunea

Nr. 312/1940

(32) 3—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Bozeș, din protopopiatul Geoagiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român. Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Casă parohială în roșu, aproape de terminare, cu grădină în mărime de 1/2 jug.
3. Sesiune parohială în mărime de circa 2 și jumătate jug. arător.
4. Stola obișnuită în parohie.
5. Câte 2 ferdele cucuruz nesfărmat dela fiecare familie, (parohia are 140 familii).
6. Folosița cimitirului.

Doritorii de a ocupa acest post își vor trimite cererile însoțite de actele necesare la oficiul protopopesc al Geoagiului, jud. Hunedoara.

Binecuvântarea de candidare se dă de I. P. S. Chiriâr.

Candidații se vor putea prezenta în parohie numai după ce-și vor fi esoperat binecuvântarea de candidare și cu prealabila învoire a protopopului.

Geoagiu, 30 Aprilie 1940.

Teodor Glodeanu
protopop

Nr. 213/1940

(30) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Veneția de sus, din protopopiatul Oltul-Șercaia, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Sesiune parohială 13 jug. 1560 st. □ arabil și 1 jug. 202 st. □ fânaț.
3. Folosirea cimitirului bisericii, precum și grădina primită prin reforma agrară, în mărime de 1000 st. □.
4. Casă parohială cu dependințe în natură și în bună stare.
5. Venitele stolare stabilite de adunarea protopopească pentru întreg protopopiatul.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român „Oltul” în Șercaia, jud. Făgăraș, în termenul arătat.

La cererile de concurs se va anexa și concesiunea dela P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Sibiu că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a fi cunoscuți de parohieni.

Șercaia, la 15 Aprilie 1940.

Oficiul protopopesc ortodox român Oltul în înțelegere cu consiliul parohial.

Pr. Gheorghe Ivașcu
adm. protopopesc

Nr. 1344/940

[34] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Bicfalău, protopopiatul Sfântul Gheorghe, parohie nouă, recunoscută prin decizia Nr. 17.282/940 a On. Minister al cultelor, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Casă parohială cu grădină de 1/2 jugăr.
3. Sesiune parohială de 14 jugăre, arător.
4. Simbrie dela circa 15 familii câte 25 l. porumb, iar dela circa 15 familii câte 12 1/2 litri.
5. Lemne de foc 2—4 stâncini.
6. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare și de încuviințarea P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, de-a putea concura la această parohie, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Sf. Gheorghe, în termenul indicat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într-o zi de Duminecă, în parohie pentru a servi, predică și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Fiind credincioșii maghiarizați, vor fi preferați candidații, cari cunosc limba maghiară.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorghe, în înțelegere cu consiliul parohial din Bicfalău.

Sf. Gheorghe, 30 April 1940.

Aurel Nistor
protopop.

Nr. 563/940

[35] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Arpașul de jos, din protopopiatul Avrigh, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Sesiunea preoțească de 5 jug. 1200 st. p. și folosița terenului destinat pentru casă parohială.

Cererile de concurs cu documentele cerute de legile în vigoare, însoțite de încuviințarea de candidare a autorității superioare bisericești, se vor înainta oficiului protopopesc Avrigh în Făgăraș în termenul fixat.

Concurenții cu cererile înaintate, după prealabila înștiințare a acestui oficiu, se vor prezenta în parohie spre a se face cunoscuți poporului.

Făgăraș, la 20 Mai 1940.

Prot. Pavel Borzea
adm. prot.

Citiți, sprijiniți și respândiți ziarul Telegraful Român

Nr. 517—1940

(33) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a Viștea de sus, protopopiatul Avrigh, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Sesiunea preoțească de 5 jugăre fânaț cu pomi.

Cererile de concurs, însoțite de certificatele de studii și încuviințarea de candidare dela autoritatea superioară bisericească, se vor înainta oficiului protopopesc Avrigh în Făgăraș în termenul deschis.

Concurenții se vor prezenta, cu prealabilă încuviințare a oficiului protopopesc, în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Avrigh-Făgăraș, la 25 April 1940.

Pavel Borzea
adm. prot.